

Тернопільський національний технічний
університет імені Івана Пулюя

Тернопільська міська рада

Корпорація «Науковий парк «Інноваційно-
інвестиційний кластер Тернопілля»

«Страхова компанія «ТАС»

Вроцлавський економічний університет
Університет «Опольська Політехніка»
Університет прикладних наук в Нисі

Індо-Європейська освітня фундація
(Республіка Польща)

Університет Дунареа де Йос м. Галац
(Румунія)

Ternopil Ivan Puluj National Technical
University

Ternopil City Council

Corporation «Science Park “Innovation-
Investment Cluster of the Ternopil Region”»

Insurance company «TAS»

Wroclaw University of Economics
Opole University of Technology
University of Applied Sciences in Nysa

Indo-European Education Foundation
(the Republic of Poland)

University Dunarea de Jos of Galati
(Romania)

МАТЕРІАЛИ

*VIII Міжнародної науково-практичної конференції
«ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ЗМІЦНЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ
ПОЗИЦІЙ НАЦІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ У
ГЛОБАЛЬНОМУ, РЕГІОНАЛЬНОМУ ТА ЛОКАЛЬНОМУ ВИМІРАХ»*

*Proceedings of the 8th International Scientific-Practical Conference
“FORMATION OF THE MECHANISM OF NATIONAL ECONOMIC SYSTEMS
COMPETITIVE POSITIONS STRENGTHENING IN
GLOBAL, REGIONAL AND LOCAL DIMENSIONS”*

УДК 330:336:338
ББК 65

Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції «Формування механізму зміцнення конкурентних позицій національних економічних систем у глобальному, регіональному та локальному вимірах»: зб. тез доповідей, 01-02 червня 2022 р. / за заг. ред. О.В. Панухник. Тернопіль : ФОП Паляниця В.А., 2022. 215 с.

ПРОГРАМНИЙ КОМІТЕТ

Голова – Марущак П.О., проректор з наукової роботи ТНТУ, д.т.н., професор

Співголова – Ціх Г.В., декан факультету економіки та менеджменту ТНТУ, к.е.н., доцент

Співголова – Панухник О.В., завідувач кафедри економіки та фінансів ТНТУ, д.е.н., професор

Члени:

Дейнека Ю.П. – начальник управління стратегічного розвитку міста Тернопільської міської ради (м. Тернопіль, Україна)

Демкура Т.В. – віце-президент з питань регіонального розвитку Міжнародної торгової палати ICC Ukraine (м. Тернопіль, Україна)

Колос О.С. – директор ТОВ «Торговий дім «Інтеграл» (м. Тернопіль, Україна)

Тимошик М.М. – директор ТОВ «Маркетингові технології ПБС» (м. Тернопіль, Україна)

Химич Г.П. – директор Корпорації «Науковий парк «Інноваційно-інвестиційний кластер Тернопілля»» (м. Тернопіль, Україна)

Яцишин Н.З. – директор Тернопільського представництва Страхова компанія «ТАС-life» (м. Тернопіль, Україна)

Зелінська Анетта – професор, кафедра логістики, факультет управління, Вроцлавський економічний університет, Dr.Hab (м. Вроцлав, Республіка Польща)

Клеменс Бригіда – доцент кафедри регіональної політики та ринку праці, голова педагогічної ради з економіки Університету «Опольська Політехніка», Ph.D (м. Ополе, Республіка Польща)

Опалка Анна – керівник відділу з міжнародних зв'язків Університету прикладних наук в Нисі, PhD (м. Ниса, Республіка Польща)

Влімовська Зоф'я – директор інституту фінансів Університету прикладних наук в Нисі, Dr.Hab. (м. Ниса, Республіка Польща)

Рокіта-Поскарт Діана – доцент кафедри регіональної політики та ринку праці Університету «Опольська Політехніка», Ph.D (м. Ополе, Республіка Польща)

Кумар Прадіп – голова Індо-Європейської освітньої фундації, PhD (м. Варшава, Республіка Польща)

Зека Єкатеріна Даніела – виконавчий директор Документаційного центру управління маркетингу в промисловості та сільському господарстві, Університет Дунареа де Йос м. Галац, PhD (м. Галац, Румунія)

Флоріна Оана Вірланута – професор, факультет економіки і бізнес-адміністрування, Університет Дунареа де Йос, PhD (м. Галац, Румунія)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова – Панухник О.В., завідувач кафедри економіки та фінансів ТНТУ, д.е.н., професор

Члени:

науково-педагогічні працівники кафедри економіки та фінансів ТНТУ:

Артеменко Л.Б., Винник Т.М., Крамар І.Ю., Крупка А.Я., Мариненко Н.Ю., Нагорняк І.С., Левицький В.О., Подвірна Т.В., Радинський С.В., Тимошик Н.С.

науково-педагогічні працівники кафедри управління інноваційною діяльністю та сферою послуг ТНТУ:
Химич І.Г.

Науковий секретар

Маркович І.Б. – доцент кафедри економіки та фінансів ТНТУ ім. І. Пулюя, к.е.н., доцент

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету економіки та менеджменту Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя, протокол № 12 від 09 червня 2022 р.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори.

ISBN 978-617-7875-39-9

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

Розвиток соціально-економічних систем мікро-, мезо- і макrorівня: конфлікт традиційних моделей та економічних реалій 21 століття

Бондар Валерія ВПЛИВ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ В УМОВАХ КРИЗИ ЗЕД, ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ РИЗИКІВ ТА ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	8
Борщевський Віктор, Чех Мирослава РОЛЬ ДЕРЖАВИ У ЗМІЦНЕННІ КОНКУРЕНТНИХ ПОЗИЦІЙ ВІТЧИЗНЯНОГО БІЗНЕСУ: ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ КОНТЕКСТ.....	11
Гайова Анна, Гаркуша Дана НЕОБХІДНІСТЬ ВИОКРЕМЛЕННЯ ПОДАТКОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ЯК ОКРЕМОГО ВИДУ.....	13
Слецьких Світлана, Брижниченко Володимир СТРАТЕГІЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ НА ВЕЛИКИХ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ ЯК ЧИННИК ЗМІЦНЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПОЗИЦІЙ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ.....	16
Слецьких Світлана, Петрищева Катерина ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА УМОВ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ...	22
Крупка Андрій ПОСТВОЄННЕ ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ: ЗАГРОЗИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	27
Мельник Лілія, Паляниця Віктор ДО ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В ПІСЛЯКРИЗОВИЙ ПЕРІОД.....	30
Панухник Олена ВІЙНА ТА УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС.....	32
Подвірна Тетяна ІНФЛЯЦІЯ СПОЖИВЧИХ ЦІН В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ.....	34
Попадинець Назарій РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ВНУТРІШНЬОГО РИНКУ СПОЖИВЧИХ ТОВАРІВ: ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВІЙНИ.....	37
Химич Ірина, Химич Олена КОМУНІКАТИВНА КУЛЬТУРА – ОСНОВА УСПІШНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ.....	40

СЕКЦІЯ 2

Особливості інтеграції держави, бізнесу, науки, освіти в умовах цифровізації суспільства

Гула Інна ВПЛИВ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА.....	43
Домбровська Олена ОСОБЛИВОСТІ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ.....	46

Василиця Оксана, Засадко Валентина УПРАВЛІННЯ РЕГІОНАМИ І ГРОМАДАМИ В НОВИХ РЕАЛІЯХ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: СТРАТЕГУВАННЯ, ПЛАНУВАННЯ, ПРОЄКТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ....	49
Маркович Ірина ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИХ СИСТЕМ ДЛЯ АНАЛІЗУ ДАНИХ.....	52
Ціх Галина, Винник Тетяна ПІДПРИЄМНИЦЬКА КОМУНІКАТИВНА ЕТИКА В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ.....	53
<u>СЕКЦІЯ 3</u> <u>Роль і потенціал вітчизняного підприємництва у розвитку економічно стійкої держави</u>	
Артеменко Людмила ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ	56
Вдовичак Тетяна СУТНІСТЬ ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ЙОГО РОЛЬ У ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ.....	60
Калінеску Тетяна, Підмогильний Сергій РОЗРОБКА ТРАНСФОРМАЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ ЗМІЦНЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	63
Левицький Віталій ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ....	66
Мариненко Наталія, Шевчук Роман КРЕАТИВНА ЕКОНОМІКА ТА МІСЦЕ УКРАЇНИ У ГЛОБАЛЬНОМУ ІННОВАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ.....	69
Олексевиц Мар'яна МАЛЕ ТА СЕРЕДНЄ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК РУШІЙ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ.....	72
Орел Володимир РОЛЬ ПОДАТКОВОГО СТИМУЛЮВАННЯ У РОЗВИТКУ СТІЙКОСТІ ДЕРЖАВИ...	75
Павлишин Євгеній СУТНІСТЬ БЕЗБИТКОВОСТІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	79
Парфенюк Христина ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ.....	81
Поцілуйко Анастасія МАРКЕТИНГ У ДІЯЛЬНОСТІ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ: ДОДАТКОВІ ВИТРАТИ ЧИ ЗАПОРУКА УСПІХУ?.....	83
Провальна Юлія РЕЛОКАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО БІЗНЕСУ: ПЕРЕМІЩЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОГО РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ.....	84
Семчишин Євгенія, Бутковська Вікторія МОТИВАЦІЙНИЙ ЧИННИК ЯК ОСНОВА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА.....	87
Семчишин Євгенія, Шведюк Ірина ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ.....	89

Сульженко Роман РОЛЬ І ПОТЕНЦІАЛ ВІТЧИЗНЯНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА У РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНО СТІЙКОЇ ДЕРЖАВИ.....	92
<u>СЕКЦІЯ 4</u> <u>Сучасний розвиток фінансового ринку України: можливості, виклики, загрози</u>	
Акопян Дарина ЦИФРОВИЙ БАНК ЯК НОВА МОДЕЛЬ БАНКІВСЬКОГО БІЗНЕСУ.....	94
Бондар Катерина, Чистик Олександр ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПОТРЕБ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ У 2022 РОЦІ.....	97
Галиняк Леся, Павликівська Ольга ДІЯЛЬНІСТЬ МЕБЛЕВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ В УМОВАХ КОРОНАВІРУСНОЇ ПАНДЕМІЇ ТА РОСІЙСЬКОЇ ВІЙНИ ПРОТИ УКРАЇНИ.....	100
Гой Віта УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ДЕРЖАВИ В СИСТЕМІ ОРГАНІВ КАЗНАЧЕЙСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	106
Ліхоносова Ганна НАПРЯМИ РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОЇ НАПРУЖЕНОСТІ: ОСУЧАСНЕННЯ ЗАГРОЗ.....	108
Маряш Микола ФУНКЦІОНУВАННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	111
Одайський Олександр СТАН БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА РИЗИКИ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ.....	113
Семенов Андрій АНАЛІЗ СУТНОСТІ ФІНТЕХУ ЗА ДОПОМОГОЮ МОДИФІКОВАНОГО МЕТОДУ ЗАПИТАНЬ.....	115
Танчик Мар'яна МОДЕЛІ ДІАГНОСТИКИ БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВА: ЕФЕКТИВНЕ ВИКОРИСТАННЯ ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ.....	118
Химич Ірина, Любінська Ольга ЮВЕЛІРНИЙ РИНОК: ІСТОРІЯ УСПІХУ БРЕНДУ PANDORA.....	120
Штефан Людмила ВНУТРІШНІ ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОРПОРАЦІЙ.....	125
<u>СЕКЦІЯ 5</u> <u>Інновації у глобальній біржовій сфері та банківській діяльності</u>	
Гарматій Сергій АКТУАЛЬНІСТЬ ЗБЕРІГАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ТА ФІНАНСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЧЕРЕЗ «ХМАРНІ ТЕХНОЛОГІЇ» У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ.....	129
Гладій Вероніка MONOBANK – ПРОРИВ БАНКІВСЬКОЇ СФЕРИ.....	131
Гнатюк Лідія ІННОВАЦІЙНІ ІНСТРУМЕНТИ РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ.....	133
Долик Ірина ІННОВАЦІЇ У ГЛОБАЛЬНІЙ БІРЖОВІЙ СФЕРІ.....	136

Ніколайчук Юрій ІННОВАЦІЇ У ГЛОБАЛЬНІ БІРЖОВІЙ СФЕРІ ТА БАНКІВСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ....	138
Петканич Марія-Вікторія СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ БАНКІВСЬКИХ ІННОВАЦІЙ.....	141
Радинський Сергій, Дячун Ольга СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	144
Радинський Сергій, Дячун Ольга МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	147
Стельмах Дарина, Юрик Наталія ІННОВАЦІЇ В ГЛОБАЛЬНІЙ БАНКІВСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	150
Тимошик Наталія ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ.....	152
<u>СЕКЦІЯ 6</u>	
<u>Страховий ринок України – каталізатор чи стримувач прогресивних змін у вітчизняній економічній системі?</u>	
Добровінська Дарина СТРАХОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ – КАТАЛІЗАТОР ЧИ СТРИМУВАЧ ПРОГРЕСИВНИХ ЗМІН У ВІТЧИЗНЯНІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ СИСТЕМІ.....	155
<u>СЕКЦІЯ 7</u>	
<u>Економічно ефективна торгівля: розуміння суті та сучасні підходи до її ведення</u>	
Нагорняк Ірина ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ УКРАЇНСЬКИМ БІЗНЕСОМ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ.....	159
<u>СЕКЦІЯ 8</u>	
<u>Майбутнє конкурентоспроможності: розумне управління, розумні території, розумний бізнес</u>	
Бубняк Тетяна, Кужда Тетяна УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧИМИ ТА ТРУДОВИМИ РЕСУРСАМИ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА.....	163
Василюк Юлія КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	166
Кошкалда Ірина, Анопрієнко Тетяна БЛАГОУСТРІЙ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ, ЯК ІНДИКАТОР РІВНЯ ЇХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ.....	168
Слободян Яна ВПЛИВ ДЕРЖАВНОГО БОРГУ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ТА ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ.....	171
Вікторія Шашко, Євгеній Мироненко УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ВИСОКОЇ ВОЛАТИЛЬНОСТІ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА.....	174
Юшно Альона, Гопцій Дмитро УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	180

<u>СЕКЦІЯ 9</u>	
<u>Трансформація бізнес-процесів у контексті сталого розвитку</u>	
Крамар Ірина GLOBAL WAR THREATS TO SUSTAINABLE DEVELOPMENT	184
Баран Тетяна ПІДХОДИ ДО УДОСКОНАЛЕННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВА.....	187
Казимир Яна ЦИФРОВІЗАЦІЯ – СУЧАСНИЙ ФАКТОР РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ.....	188
Мариненко Наталія, Вітенько Тетяна, Крамар Ірина ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ: ВИБРАНІ АСПЕКТИ.....	191
Могильська Васирина СТИМУЛЮВАННЯ БІЗНЕСУ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ.....	195
Панченко Поліна ОПТИМІЗАЦІЯ ОПОДАТКУВАННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ..	198
Таран Оксана СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ УПРАВЛІННЯ ГРОМАДОЮ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ.....	200
Терон Ірина СОЦІАЛЬНИЙ КАПІТАЛ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ.....	202
Ужва Алла СТРАТЕГІЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	205
Шерстюк Роман, Стойко Ігор ФОРМУВАННЯ СВІДОМОГО ГРОМАДЯНИНА: ЕКОНОМІЧНІ, СОЦІАЛЬНІ І ЕКОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ТУРИЗМУ.....	209

додаток поділено на окремі служби, які можуть функціонувати незалежно, але безперервно працювати разом. Таким чином, при виникненні збою в одному із мікросервісів не порушується робота інших, що забезпечує кращу можливість повторного використання сервісу та безперервність бізнесу. Завдяки таким перевагам, як масштабованість, висока продуктивність і надійність, мікросервіси дозволяють банкам швидко рухатися, підвищувати гнучкість бізнесу, постійно впроваджувати інновації та забезпечувати постійний досвід роботи користувачів у таких каналах, як Інтернет, мобільний зв'язок та Інтернет речей.

7. Великі дані та розширена аналітика. Наступними переможцями в сфері цифрового банкінгу стануть банки, яким вдається постійно генерувати індивідуальні пропозиції та персоналізований досвід для своїх клієнтів. Відповідь на розуміння того, чого хочуть і чого потребують клієнти, лежить в масиві даних з різних банківських каналів. Тільки аналізуючи дані, банки можуть по-справжньому враховувати потреби клієнтів і створювати персоналізовані фінансові послуги, які принесуть їм користь.

Отже, розвиток банківської системи може вийти на новий рівень з використанням даних з різних джерел, таких як: онлайн та мобільні платежі, зняття коштів у банкоматах, використання цифрових банківських каналів (додаток для мобільних банків, інтернет-банкінг), дані клієнтів, біометрична аутентифікація тощо, а посилення конкуренції на ринку банківських послуг буде сприяти зниженню вартості фінансових ресурсів та зростанню їх доступності для підприємств і населення.

Перелік використаних джерел

1. Волосович С. В. Інноваційні платіжні послуги як інструмент розвитку торгівлі. Економічний вісник університету. 2016.
2. Циганов С. А., Апалькова В. В. Структурні зміни на глобальному ринку електронних платіжних послуг. Інвестиції: практика та досвід. 2016.
3. Innovations that Deliver the Digital Banking of the Future by Marin Valchev. 2021. URL: <https://www.softwaregroup.com/insights/blog/article/10-innovations-that-deliver-the-digital-banking-of-the-future-today>

УДК 336.71

Тимошик Наталія
кандидат економічних наук, доцент
доцент кафедри економіки та фінансів
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м.Тернопіль, Україна
Nataliia Tymoshyk
PhD (Economics)
Docent, Associate Professor of Economics and Finance Department
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

ENSURING THE EFFICIENCY OF THE BANKING SYSTEM

У країнах з нестабільним економічним розвитком та у тих, що розвиваються, поява банківської кризи посилила переконання у важливості та потребі добре регульованої та стабільної банківської системи. І як наслідок - все більше уваги приділяється її аналізу, посиленню стабільності в процесі розвитку.

Загалом стабільність банківської системи означає її здатність підтримувати

стабільну рівновагу за різних політичних та економічних обставин і гарантувати, що система не потребує залучення додаткових зовнішніх ресурсів для підтримання своїх операцій, тобто, стійка щодо ризику. Для досягнення цього стану, як кількісного, так і якісного необхідне виважене управління та постійне регулювання.

Безпосередньо управління стабільністю банківської системи передбачає сукупність регламентованих функцій, методів і дієвих заходів, котрі втілюються урядом, відповідною наглядовою установою, центральним банком.

Ці зацікавлені сторони направлені на розвиток банківської системи та стабільне її функціонування (рис.1).

Рис.1. Управління стабільністю комерційного банку

Складність процесу формування та ухвалення стратегічних рішень пояснюється ще й великою кількістю чинників, які обов'язково потрібно враховувати. При цьому важливим є довгостроковість таких рішень, а це потребує урахування перспективного стану оточуючого середовища. Із-за невизначеності середовища існує можливість виникнення різних ситуацій та потенційні варіанти їх розвитку.

З цих причин, наважливішою складовою системи управління комерційним банком є раціонально обрана стратегія, яка дає можливість передбачити майбутнє комерційного банку, спрогнозувати і конкретизувати його напрями, цілі, масштаби та можливі результати діяльності відносно витрат та джерел ресурсів. На сьогоднішній день комерційний банк без стратегії – це наявність активів, котрі обтяжені пасивами.

З метою поєднання управління стабільністю банків з іншими елементами фінансового менеджменту можна виокремити такі види стратегій [1]:

- фінансова стратегія, що забезпечує надійність і фінансову стійкість комерційних банків;
- стратегія управління ІТ-технологіями забезпечує підвищення якості управління відповідно до сучасних бізнеспроцесів, прискорення документообігу, сприяє пришвидшенню ухвалення управлінських рішень.
- стратегія маркетингу або ринкових операцій спрямована сукупність цільових дій, за сприяння яких банківська установа вирішує свої маркетингові завдання (частка ринку, результативність, витрати на маркетинг);

- стратегія управління персоналом дозволяє підвищити рівень загальної керованості системи та забезпечить ефективне її функціонування.

Не варто недооцінювати соціальну складову процесу управління банком. Соціальне управління – це раціональне управління людьми задля самих людей. Саме через соціальне управління в колективі можна розширити сферу банківських послуг з метою якнайкращого задоволення клієнтів банку та покращення культури їх обслуговування. А це призведе до збільшення прибутковості банку.

На основі досліджень існуючих стратегій банківських установ можна відслідкувати та систематизувати такі принципи побудови стратегії банку:

- оцінювання банку з позицій відкритої соціально-економічної системи, яка має ознаки самоорганізації;
- виокремлення найбільш актуальних сфер потенційного фінансового розвитку банку;
- зосередження уваги на ключових стратегіях операційної діяльності банку;
- дотримання альтернативності стратегій;
- забезпечення гнучкості та адекватності стратегії банку;
- постійне впровадження «ноу-хау» у процесі ухвалення стратегічних рішень;
- визначення ступеня ризику в процесі ухвалення стратегічного рішення;
- орієнтація на створення робочих груп кваліфікованих професійних менеджерів в процесі розробки та реалізації фінансової стратегії на початкових стадіях;
- забезпечення підтримки стратегії належно побудованою організаційною структурою та створити сприятливий мікроклімат в колективі.

Тобто, принципи стратегічного управління - це сформований фундамент для визначення правил, норм поведінки банківських установ в цілому та окремих її членів, яким керуються власники та інші керівні органи під час розробки та реалізації стратегічних рішень у конкретних умовах.

Таким чином, ефективна стратегічна система управління банками передбачає прогнозування можливих змін, своєчасне пристосування до них у процесі розвитку, контроль на користь клієнтів, стейкхолдерів, акціонерів та суспільства в цілому. При раціональному стратегічному управлінні передбачається постійний розвиток сильних сторін, нових можливостей, уникнення (ліквідацію) небезпечних ситуацій та виправлення внутрішніх слабкостей і в такий спосіб зменшення ризиків.

Перелік використаних джерел

1. Стратегія розвитку фінансового сектору України до 2025 року. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/Strategija_/financovogo_sectoru_ua.pdf (дата доступу 10.03.2020).
2. Мельник В. М., Житар М. О. Банківська система України у функціонуванні фінансового ринку. Проблеми економіки. 2020. № 1. С. 257–266. DOI: 10.32983/2222-0712-2020-1-257-266.
3. Позднякова В. Д. Економетрична модель оцінювання фінансових результатів діяльності банків України. Економіка і суспільство. 2017. Вип 1. С. 582–587.
4. Тищенко О.І. Огляд сучасних тенденцій на ринку онлайн-банкінгу в Україні. Електронне наукове фахове видання Мукачівського державного університету. Економіка і суспільство. Випуск 13. 2017. С. 1237-1243. URL: http://www/economyandsociety.in.ua/journal/13_ukr/206.pdf (дата доступу 10.03.2020).